Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. № 98 SATURDAY, MAY 23 1998 PARSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК СУБОТА, 23-го ТРАВНЯ 1998 р. Ч. 98 РІК CV

Верховна Рада перевіряє справу заборгованости

Київ (УНІАР). — Верховна Рада України заслухала інформацію міністра фінансів Ігоря Мітюкова і голови Рахункової палати Валентина Симоненка про стан погашення заборгованости з заробітної платні, пенсій, стипендій та інших соціяльних виплат. Цю інформацію вирішено отримувати щовівтірка й ознайомлювати з нею парляментаристів.

Серед основних причин виникнення та зростання заборгованости громадянам голова Рахункової палати В. Симоненко назвав: зростання частки видатків державного бюджету на виплату заробітків, пенсій, стипендій тощо при хронічному зменшенні дійсних доходів державного бюджету та невиконанні його доходової частини; порушення Кабінетом Міністрів України та Міністерством Фінансів положень законів про державний бюджет України на відповідні роки, а також інших законів та нормативних актів України; відсутність на державному рівні єдиної об'єктивної статистичної бази про стан погашення заборгованости; обмеження надходжень до бюджетів у зв'язку запровадженням бартерних операцій та виконанням доходової частини в значній мірі за рахунок взаємозаліків; порушення, допущені міністерствами, урядовими бюрами, бюджетними установами при використанні фондів, перерахованих з державного бюджету на погашення заборгованости.

Бльок соціялістів розчарований

Київ (УНІАР). — "Лівим не вдалося зформувати у Верховній Раді України реальну політичну більшість", — сказав на пресовій конференції член Соціялістичної Партії, депутат Верховної Ради Йосип Вінський. Він зазначив, що лівих у парляменті лише 154 депутати, тобто 36 відс., а правих, за його словами, 185, тобто 43 відс. До правих він зачисляє членів НРУ, НДП, СДПУ(о) та ПЗУ.

Під час зустрічі представників Соціялістичної Партії зжурналістами Йосип Вінський оголосив, що всі 35 членів бльоку Соціялістичної та Селянської партій увійшли до одної фракції. Щодо Прогресивної Соціялістичної Партії України (ПСПУ), то"непрогресивні" соціялісти вважають їх результатом діяльности влади, спрямованим на розкол лівого руху. А найбільшу загрозу для неї представляє Олександер Мороз, тому "Президентові вигідніше бачити накрислі спікера Петра Симоненка".

Соціялісти вирішили поступитися комуністам, якщо вони наполягатимуть на своїй кандидатурі, але вважають, що у Мороза більше перспектив. Соціялісти покищо не говорять про резигнацію Уряду, а всі відповідні заяви НДП назвали фарсом. Вони виступають за обмеження уповноважень Президента, але не за скасування президентури. Й. Вінський навіть вважає, щоУкраїна потребує такого президента, як Алєксандер Лукашенко, "тільки тоді буде порядок".

Члени Соціялістичної Партії України виступають проти співпраці з СДПУ(о), оскільки вважають, що вона "ліва лише за назвою", а насправді це "права партія, що підтримує Президента". Своє ставлення до "Громади" вони ще не визначили, але становища обох партій збігаються в антипрезидентській орієнтації.

Л. Кучма і Ван-дер-Стуль обговорили проблеми татарів

Київ (УНІАР). —20-го травня Президент України Леонід Кучма і верховний комишенер Організації безпеки і співробітництва в Европі (ОБСЕ) у справах національних меншин Макс Ван-дер-Стуль обговорили проблеми влаштування кримських татарів.

Комишенер порушив питання надання українського громадянства татарам, які повертаються з депортації. Л. Кучма поінформував Ван-дер-Стуля, що завдяки домовленням з Узбекистаном найближчим часом буде максимально спрощено процедуру виходу зазначених осіб з узбецького громадянста і набуття українського.

М. Ван-дер-Стуль зазначив, що і ОБСЕ, і він сам активно працюють для скликання Другої міжнародної конференції донорів, яка б могла допомогти зібрати фонди на потреби депортованих в Криму.

Ван-дер-Стуль закликав надати ширше представництво кримським татарам в органах виконавчої влади. Л. Кучма повідомив, що тепер ведуться консультації про призначення на пост віцепрем'єр-міністра нового уряду Криму представника кримських татарів.

НБУ запевнює, що значного знецінення гривні не буде

Київ (УНІАР). — 20-го травня голова Національного Банку України Віктор Ющенко, сказав, що НБУ не бачить підстав для подальшої глибокої девальвації гривні. Проте, за його словами, на стан українського валютного ринку можуть вплинути неекономічні чинники.

Останніми місяцями курс гривні постійно знижується. 21-го травня він становив 2.055 гривні за долар.

Голова НБУ також торкнувся проблеми захисту інтересів вкладників. Він повідомив, що на розпорядження Президента про мобілізацію фінансових ресурсів в умовах фінансової кризи банк вже випрацював механізм гарантування вкладів фізичних осіб, який після узгодження буде направлено як проєкт відповідного закону та указу Президента.

Крім того, В. Ющенко поінформував журналістів про те, що виплата компенсаційної допомоги „остарбайтерам" буде завершена у першому півріччі цього року.

С. Тигипко бачить порятунок бюджету у масових звільненнях

Київ. — Віцепрем'єр економічних реформ Сергій Тигипко вважає, що впродовж наступних років в Україні треба звільнити щороку по 400,000 працівників державної служби і „тоді в 2000 році держава вийде на нормальне виконання бюджету".

Виступаючи на пресовій конференції, С. Тигипко сказав, що плянові звільнення (з компенсацією та сприянням у працевлаштуванні) будуть значно кращими, ніж викидання людей з праці зненацька. Це питання, вважає він, є проблемою життєздатности системи взагалі.

За даними віцепрем'єра, з 22 млн. працездатного населення України понад 5 млн. є працівниками бюджетної сфери.

Учень у нестямі застрілив однокляcника і поранив інших

Спрінгфілд, Оре. — Учень, якого день раніше звільнили від зайнять за ношення вогнепальної зброї, повернувся 21-го травня до школи і відкрив вогонь у переповненій кафетерії, застріливши на смерть одного учня і тяжко поранивши кільканадцятьох інших.

Пізніше поліція знайшла в нього вдома, у північній околиці Спрінгфілду, тіла двох дорослих — чоловіка і жінки, які, за твердженням його бабусі, є його батьками.

Постріли почали лунати в кафетерії середньої школи Тирстон десь о восьмій годині ранку. За свідченням очевидців, 15-літній хлопець в напівшинелі рухався по кафетерії стріляючи з рушниці по учнях, яких зібралося там перед лекціями біля 400. В наслідок цього 23 учні зазнали поранення, 19 з них — від куль.

Шукаючи сховища, нажахані учні пірнали під столи, від куль розліталися на уламки шиби, проте хлопець залишався спокійним. Одна з куль влучила в лоб одного з учнів, 17-річного Мікаела Ніколавсона.

Нестямного хлопця вдалося приборкати тільки після того, як він спробував перезарядити зброю. 17-літній борець-спортовець Джейк Райкер накинувся на нього, не зважаючи на кульове поранення. Кілька інших учнів швидко прийшли на допомогу. За свідченням брата Райкера, переможений кричав, щоб його відразу застрілили.

Арештувавши хлопця, поліція на його пораду поїхала до нього додому, знайшовши там мертвими 59-річного Вілліяма Кінкеля і 57-річну Фейт Кінкель. Обидва батьки були вчителями еспанської мови, батько був вже на пенсії.

За словами одного з учнів, К. Кінкель завжди казав, що було б цікаво вбити когось. День перед трагедією він заявив, що збирається зробити щось дурне. Інші студенти пригадали, що одного разу він виголосив в клясі промову про те, як зробити бомбу. Про нього говорили, що він є той, який скоріше всього спричинить Третю світову війну. Один з друзів заарештованого сказав, що К. Кінкель приймав прозак, ліки проти депресії.

(Закінчення на стор. 4)

Прибалтійці об'єднуються, щоб не піддатися Росії

Рига, Латвія. — В латвійській столиці відбулася традиційна щорічна зустріч президентів Латвії, Литви та Естонії.

Латвійському президентові Гунтісові Ульманісові вдалося заручитися підтримкою Президента Литви Вальдиса Адамкуса і президента Естонії Леннарта Мері у спільному стримуванні політичного і економічного тиску збоку Росії.

Всі троє прибалтійських лідерів рішуче засудили „необгрунтований економічний і політичний тиск", який Росія в останній час застосовує щодо Латвії. Прибалтійські лідери рекомендували Москві „припинити політику залякування Латвії, бо це не дасть бажаних для росіян вислідів".

В інтерв'ю для литовської газети „Республіка" президент Латвії Ульманіс сказав, що „інтеграція російськомовного населення в латвійське суспільство буде тривати довго", оскільки Москва здійснює проти Латвії майже неприховані диверсії.

Г. Ульманіс здобув одностайну підтримку збоку депутатів парляменту. Зокрема члени комісії оборони і внутрішніх справ відмовилися затвердити нового командуючого збройними силами республіки, наполігши на тому, щоб цей пост зберіг за собою Юріс Дальбіньш, який був змушений зрезигнувати через те, що брав участь у демонстрації латвійських ветеранів 16-го березня цього року в Ризі. Відмежовуючись від солідарности з колишніми, як їх Москва назвала, „есесівцями", президент Ульманіс засудив вчинок Ю. Дальбіньша, однак дальші події спонукали його заступитися за давніх борців за волю свого народу.

„Москва не має жодних підстав стверджувати, нібито в Латвії сьогодні панує неонацизм. Так само не можна називати нацистами колишніх латвійських легіонерів, бо то були люди, які боролися за незалежність Латвії",— підкреслив Г. Ульманіс.

Подібна ситуація існує в Україні, де за інстиґацією Москви трактується колишніх дивізійників і успіхів по-мачушиному з інсинуаціями коляборантства в часи Другої світової війни.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРОФСПІЛКИ ГОТУЮТЬ ПРОГРАМУ ЛІКВІДАЦІЇ ЗАБОРГОВАНОСТИ

КИЇВ. — Тут відбулося спільне засідання Українського Союзу Промисловців і Підприємців (УСПП) та профспілок. Учасники засідання ухвалили рішення подати до Кабінету Міністрів України свої пропозиції щодо ліквідації заборгованости із заробітної платні та різних соціяльних виплат. УСПП та 13 профспілкових об'єднань України виступають за випрацювання та внесення до Верховної Ради законопроєкту про структурну перебудову економіки, оскільки, за словами голови УСПП Анатолія Кінаха, спроби вирішити соціяльно-економічні проблеми командними методами приречені на провал. Особливе занепокоєння учасників засідання викликає відсутність продуманої концепції та довготривалої програми перебудови економіки. Цеприводить до непослідовности і суперечливости у прийнятті рішень законодавчої та виконавчої влад. Отож вкрай необхідно підготувати проєкт закону про реструктуризацію, який унапрямлював би цей процес і, що не менш важливо, визначив його мету. Конкретні пропозиції для ефективнішої структуризації української економіки учасники зустрічі вирішили скерувати до Верховної Ради та Уряду України.

ЗАБЛОКОВАНО РАХУНКИ ПОРТУ

ЯЛТА. — Ялтинський міський суд надіслав у міський відділ "Укрексімбанку" платіжне доручення про примусове стягнення з Ялтинського морського порту 527,144 грн. на користь приватної російської компанії "Екватор 1". Дії суду базуються на начебто незаконному затриманні російського теплохода "Геолог Ферсман" у 1997 році за несплату за портові послуги, повідомив начальник порту Євген Ліхачов. Рішення суду опротестували генеральні прокуратури Криму й України, однак, напередодні розгляду справи у Верховному Суді України Генеральна прокуратура України несподівано відкликала свій протест. Керівники порту звернулися до Президента і Уряду України та АРК з проханням про допомогу, оскільки напередодні курортного сезону рахунки порту заблоковано і морські перевезення опинилися на межі зриву.

КРИМСЬКЕ ВИНО ДІСТАЛО ПЕРШУ НАГОРОДУ

СИМФЕРОПІЛЬ.— Закінчився III Міжнародний конкурс "Крим. Ігристе-98". Конкурс відбувся на базі Ялтинського Інституту "Магарач" Союзу Виноробів Криму. Участь взяли 24 заводи із шістьох країн. Вони представили 80 сортів вин. Дегустатори присудили 37 золотих, 33 срібні, шість бронзових медалів і чотири головних нагороди. Таку першу нагороду отримало кримське вино ігристе-напівсухе, виготоване на заводі "Новий світ".

РОЗКЛАД СИЛ У ПАРЛЯМЕНТІ

КИЇВ. — У Верховній Раді України на сьогодні політичні сили розподілилися так: фракція Комуністичної Партії України — 120 народних депутатів;фракція Народно-Демократичної Партії — 90; фракція Народного Руху України — 47; фракція "Громада" - 40; фракція "Лівий центр" бльоку Соціялістичної та Селянської партійУкраїни — 35; фракція Соціял-Демократичної Партії України (об'єднаної) — 25; фракція "зелених" — 24; фракція Прогресивної Соціялістичної Партії — 17. Всього народних депутатів 433, до складу фракцій входять 398. Упідрахунку брали участь лише депутати, які присягнули Конституції і народові України.

ВИСТАВКА "КОМП'ЮТЕРЕКСПО-98/ВЕСНА"

КИЇВ. — Тут відкрито 8-му Міжнародну виставку інформаційних технологій та програмно-технічних новинок "Комп'ютерЕКСПО-98/ВЕСНА". У виставці беруть участь 45 компаній із Донецького, Запоріжжя, Києва, Кракова, Львова, Севастополя, Тернополя, Чернігова, Москви та інших міст. Виставка має на меті підтримати сегмент ринку, пов'язаний із програмним забезпеченням та програмними технологіями. Представлено такі тематичні експозиції: Софт-Регата, Інтернет, Мобільний офіс, Комп'ютерна телефонія, Електронні компоненти.

"ЧОНОМОРСЬКА КОМП'ЮТЕРНА ІНІЦІЯТИВА"

ОДЕСА. — У місті 20-23 жов я 1998 року відбудеться міжнародний конгрес "Чорноморська комп'ютерна ініціятива". Він пройде під егідою Національної агенції з питань інформатизації при Президенті України та Одеської обласної державної адміністрації, за сприянням Державного комітету України з питань розвитку підприємництва. Відкриття конгресу відбудеться у виставковому комплексі Одеського морського вокзалу спільно із відкриттям виставок"Одеса-98" і "ТрансУкраїна-98", а дальшу працю буде продовжено на кораблі, який іде за маршрутом: Одеса-Констанца-Варна-Стамбул-Одеса. Мета конгресу — сприяння міжнародному співробітництву в галузі комп'ютерних технологій та включенню інвестицій у розвиток інформаційної інфраструктури реґіону.

ВІДЗНАЧЕНО 100-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ СВ. П. ПАТРІЯРХА МСТИСЛАВА

С. Бавнд Брук, Н.Дж. — Тут у неділю, 17-го травня, у церкві-пам'ятнику св. Андрія Первозванного відбулося врочисте вшанування пам'яті першого Патріярха Київського і всієї України Мстислава, у зв'язку зі 100-річчям від дня його народження (10-го квітня 1898 року) і п'ятитріччям з дня його відходу у вічність (11-го червня 1993 року).

Св.п. Мстислав I.

Вшанування Патріярха розпочалося ще 10-го квітня. Того дня після Божественної Літургії у крипті під церквою-пам'ятником відслужено Панахиду за спокій душі святішого Патріярха Мстислава першого.

Перед офіційним відзначенням цього ювілею в неділю, 17-го травня, Архиєрейську Службу Божу відслужили: Митрополит УПЦ в ЗСА Константин, Архиєпископ Антоній, Архиєпископ Всеволод, Митрополит Білоруської Автокефальної Православної Церкви Ізяслав, о.протоієрей-настоятель Юрій Сівко, о. прот. Василь Дяків, о. Іван Феденко, о. Роман Тарнавський, о. Богдан Калинюк, ректор семінарії о.Іван Гарві та о.Тарас Міненко з Канади.

Були присутні: Єпископ УГКЦ Василь Лостен, родина Патріярха з Канади — доньки Тамара Яровенко і внучки Патріярха, генеральний консул України в Ню Йорку Віктор Крижанівський, генеральний директор компанії "Авіялінії України" Микола Кравець з дружиною Діною, від Постійного Представництва України в ООН були Лариса і Борис Захарчуки.

Після Архиєрейської Служби Божої в усипальні Патріярха відправлено Панахиду, а тоді здійснено посвячення гранітного каменя з пропам'ятною плитою на честь св. п. Патріярха Мстислава I, подарованого подружжям Іларіоном та Раїсою Хейликами.

У Домі Української Культури на вшанування пам'яті Патріярха Мстислава відбувся концерт церковної музики у виконанні об'єднаного хору: хор церкви-пам'ятника св. Андрія Первозванного під керівництвом диригента Тараса Павловського та камерний хор "Кантабіле" з Ню Брансвику під керівництвом Ребеки Скот.

Після концерту на бенкеті в Домі Української Культури вступне слово про Патріярха Мстислава виголосив д-р Юрій Криволап, який розповів про незвичайний життєвий шлях та інтронізацію Патріярха.

Доктор Ю. Криволап також зачитав листа від голови 52-ої сесії Генеральної асамблеї ООН Геннадія Удовенка, який у цей час перебуває в Києві, у зв'язку з початком праці Верховної Ради України. Зачитав листа і від сина Патріярха Ярослава Скрипника.

Глибока і яскрава доповідь про Патріярха Мстислава прозвучала з вуст Архиєпископа Всеволода, який звернув увагу на співзвучність життєвого шляху Патріярха Мстислава і князя новгородського Мстислава. Обидва були дуже працьовиті, керувалися у своїй діяльності любов'ю до Бога, України і людей і обох заслужено шанували люди.

Т. Яровенко, яка щойно повернулася з України, розповіла про відзначення цього ювілею в Києві та Львові. Патріярх УПЦ КП Філарет та Патріярх УАПЦ Дмитрій об'єднали своїх вірних для спільного вшанування пам'яті Патріярха Мстислава. Можливо, зазначила Т. Яровенко, це стане початком об'єднання українського православ'я. Водночас вона висловила жаль, що Митрополит УПЦ Володимир (Сабодан) не відгукнувся на запрошення.

По приїзді до Львова на родичів Патріярха чекала зворушлива несподіванка: там також величаво вшанували пам'ять Патріярха і православні, і католики, а також міська влада і миряни. Відбулося посвячення пропам'ятної таблиці, присвяченої першій Літургії, відправленій Патріярхом Мстиславом у Львові. В приміщенні Театру Опери і Балету відбулося офіційне вшанування пам'яті Патріярха.

Наступними промовцями були: генеральний консул України в Н. Йорку В.

(Закінчення на стор. 3)

У СВІТІ

ПІСЛЯ ПРОВЕДЕНОГО урядом Сербії референдуму, метою якого було дістати від народу відповідь на запитання – „Чи треба допустити міжнародні чинники до полагодження внутрішнього конфлікту з албанською меншиною в Косово?", на яке серби дали негативну відповідь, при цілковитому ігноруванні референдуму албанцями, сербський президент Слободан Мілошевіч відверто звинуватив НАТО і Европейський союз у деконструктивній політиці щодо Югославії. Сербський лідер стверджує, що західні уряди своїм невчасним і необ'єктивним втручанням у внутрішні справи Югославії допровадили її до розчленування, поставили на поріг нової громадянської війни, спричиняючи перманентний неспокій на Балканах.

В АМЕРИЦІ

35 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ призначили в цьому році стейтові уряди на позички для закуплення першого будинку родинами, які мають малі та середні заробітки. Ці позички призначені в рамках спеціяльно низько-відсоткової програми мортґеджів зі Стейтової агенції гіпотечних позичок. Ця програма створена спеціяльно з думкою про родини, які вперше купують будинок, не маючи для цього вистачальних фондів на першу вкладку і покриття коштів кінцевого затвердження закупу. Програма уможливлює стовідсоткове покриття фондів купна вибраних нерухо-мостей. Ті, хто дістає таку позичку, тільки мусять заплатити 3 відс. цілої трансакції з власних заощаджень. Прохання про позички мусять бути надіслані до 29-го січня 1999 року.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.
UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.
Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".
Головний редактор: Зенон Снилик
Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Діла верховні...

Якщо й на цей раз хтось нарікатиме на нашу українську ментальність, то матиме рацію лише частинно, поскільки інцидент між депутатами–комуністами і Славою Стецько, що стався у Верховній Раді України в перший день її праці у новому складі, не належить до української, а скоріше всього ментальности комуністичної. Але, як то кажуть, питання "взаємозакоханості" комуністів та націоналістів, можливо, варте окремої розмови. Сьогодні ж, якщо говорити про українські діла верховні, найактуальнішим є те, чим закінчиться вибір Верховною Радою свого наступного (чи й, може бути, й нині ще діючого) голови.

Якщо те, що стати головою українського парляменту 14–го скликання забажали собі 14 же претендентів, є звичайним збігом обставин, всезростаюча напруга навколо цього обрання, однак, не є випадковою. Це зрозуміло: кожний претендент на нового спікера представляє якусь більшу чи меншу конкретну силу у Верховній Раді, а від того, що виберуть голову з рядів тої чи іншої партії, об'єднання чи угруповання, залежить багато. Зокрема, наскільки успішно оті партія, об'єднання чи група здійснюватимуть свою політику в парляменті. Не секрет–бо, що в дотеперішній діяльності Верховної Ради на прийняття тих чи інших рішень значною мірою впливало те, наскільки симпатичними проєкти цих рішень були попереднім її, з нинішнім включно, головам.

У кожного, хто більш–менш уважно приглядався до процесу діяльности депутатів українського пярляменту, мав би, наприклад, залишитися в пам'яті факт, коли з вольним, як то кажуть, чи невольним порушенням правильника, завдяки штучно твореним ситуаціям, переголосовувано попередньо вже прийняті постанови, статті законів тощо. Зазвичай, найбільше це кидалося в вічі на початках головування нинішнього спікера Олександра Мороза. З часом, правда, людина зуміла знайти в собі силу волі, щоби протиставитися різним тискам і натискам (насамперед, щодо протидержавних деструктивних дій лівого парляментарного крила) і стала, як мовиться, на своєму місці. Чи залишиться на цьому високому пості нинішній голова, сподіваємося довідатися найближчим часом.

Сьогодні ж в українському парляменті найвиразніше окреслюються дві сили: ліві, основу яких складають комуністи і соціял–селяни, та центристи, до котрих можуть увійти представники НРУ, Народно–Демократичної партії, Партії Зелених і об'єднані соціял–демократи. Перше згадуване парляментарне крило має приблизно 170 депутатських мандатів, а друге десь у межах 150. Про можливість партій та об'єднань у відповідні бльоки говорили головні їх представники: з лівого боку — керівники українських комуністів Петро Симоненко та соціялістів Олександер Мороз; з центру — В'ячеслав Чорновіл і Леонід Кравчук. Обидві ці парляментарні сили неабияк ставлять на те, яке становище займе очолювана Павлом Лазаренком "Громада", що, кажуть, об'єднує коло 45 депутатів. Але навіть якщо Лазаренкова "Громада" приєднається до котроїсь з перших двох, то й це не дасть змоги зформувати парляментарну більшість, яка, як це було останньо, задавала би потрібний їй тон у вирішенні тих чи інших важливих питань державотворення чи державогроблення.

Як зазначає політичний оглядач української газети "Рейтинг" Сергій Грабовський, незрозумілим залишається, скільки депутатів відгукнеться на заклик В'ячеслава Чорновола до створення поміркованo–центристської більшости й обрання головою Верховної Ради Геннадія Удовенка, хоча такий варіянт може виглядати найбільш сприятливим в очах адміністрації Президента Леоніда Кучми, і вона докладе всіх зусиль для його здійснення. З іншого боку, "бльокування партій — від комуністів та проґресивних соціялістів до "Реформ і порядку" та Національного фронту — на суто неґативістському, протипрезидентському становищі видається практично неймовірним". Теоретично таке об'єднання, що включило б у себе і деяких соціялістів, рухівців, зелених та об'єднаних соціял–демократів, могло би провести своїх людей на всі керівні пости у парляменті під гаслом: "Що погано для Президента, те добре для нас!"

Зрештою, не виключено, що, керуючись інстинктом самозбереження, нова Верховна Рада, скоріше за все послухає пропозиції досвідченого, як пише згаданий оглядач, майстра маневру Леоніда Кравчука, який радить компромісове узгодження інтересів найбільших фракцій, будь вони ліві чи праві.

Петро Грицак

„ОСТПОЛІТІК“ і УКРАЇНА СЬОГОДНІ

Як виглядає, мимо деяких офіціяльних заперечень, політика Ватикану супроти Української Греко-Католицької Церкви, від яких 30-их років, в основному змінилася — під впливом змін в геополітичній ситуації. Після обсервацій подій у В'єтнамі, та вислухавши погрозу Хрущова „ми вас угробимо“, а також з огляду на внутрішні труднощі, які тоді переходила Америка, прийшла нова напрямна світових церковних активностей, як реакція на це все, під назвою „Остполітік“.

Вихід, підказаний страхом

Чільні представники Ватикану, відповідальні за зовнішню політику та саме існування Католицької Церкви, прийшли до переконання, що Европа може не встоятися перед сконцентрованим ядерним наступом большевиків, а Америка не буде спроможна чи не матиме охоти їм допомогти. Тому треба було з тим серйозно рахуватися, і в кожному разі „краще бути червоним, як мертвим“.

Якраз тоді почав енерґійно виступати „за мир“ Московський Патріярх, засуджуючи „американську аґресію“ супроти миролюбних народів „Третього світу“. Представники Ватикану почали, характеристично, шукати контактів з Москвою, влаштовувати симпозіюми, офіційні зустрічі, уможливлені розвитком модерних зв'язків, і дійшли до ідеї якогось „модус вівенді“. Москалі почали нарікати на існування „з'єднаних Церков“, як на головну причину відчуження між Російською Православною Церквою та Ватиканом. На думку Москви, треба було повторити приклад відомого собору у 1946 році у Львові, де формально, після всіх таємних операцій КҐБ, зліквідовано УГК-Церкву. Московська Православна Церква замовчувала свою безпосередню причетність до атентурної мережі КҐБ, представляючи, одначе, діяльність УГКЦ в якнайгіршому світлі. Москва досить вміло використала великий досвід польського клиру, що від століть спеціялізувався в постачанні всяких неґативних інформацій про УГКЦ перед усіми, хто тільки годився слухати. Наприклад, поляки намагалися переконати австрійський уряд, що українські греко-католики — це „п'ята колона“ москалів, а Ватикан впевняли, що всі греко-католики — це приховані православні. Тепер до антиукраїнської пропаґанди додалися звинувачення у колябораціонізмі з нацистами.

Небажання толерантно поставитися до греко-католиків проявилося ще 100 років тому також в Америці. Римо-католицька ієрархія, домінована айришами, можливо, до певної міри, через підшепти поляків, чи із конкуренційних оглядів, уживала всяких метод залякування та підступу, щоб тільки унеможливити постання греко-католицької епархії в Америці. У тих справах митрополит А. Шептицький мусів аж два рази приїжджати до Америки. Але після горезвісного квітневого собору у Львові ґрунт був готовий до дальших репресій проти УГКЦ у так званому „вільному світі“ — творення нової митрополії для карпато-росів, необачна елімінація слова „греко“ (що дехто навіть рахує як поступ), і т.д., цілком прозорий намір довести УГКЦ до рівня якоїсь „міницеркви“, призначеної на неминучу асиміляцію. Так говорив, досить недавно, Кардинал Фірстенберґ до українців-католиків, під час свого приїзду до Америки.

Наклепи на греко-католиків

Безперечно, на схильності „екуменістів“ бачити у греко-католиках якийсь „камінь незгоди“, перешкоду для добрих відносин із Східніми Церквами, позначився вплив поляків, репрезентантів польського духовенства. Вони своїми тенденційними рапортами про „руських попівpізунів“ навмисне створили атмосферу недовір'я до УГКЦ. Греко-католики, в польській інтерпретації, святили ножі, „щоб різати поляків“, закликали до погромів, ведучи темну „руську“ масу не так під знаком хреста, як під знаком тризуба.

Останній польський міністер закордонних справ, Ю. Бек, якого мама сама походила із „уніятів“ (знаний в дипльоматичних колах як цинік і брехун), у своїх спогадах висловлює думку, що УГКЦ неспроможна виконати якусь місію для підпорядкування Ватиканові Східніх Церков, натомість є небезпечна для поляків тим, що себе ідентифікує з українським націоналізмом.

Познаньський західній інститут досліджень видав збірник, який претендує на ролю документу про Варшавське повстання. Зібрані протоколи „уцілілих учасників“ роблять винними у злочинах проти польського населення тільки українців! Знаємо сьогодні напевне, що в Варшаві не було тоді взагалі жодних українських відділів (зі споминів німецького генерала), тільки росіяни-власівці й відділи РОНА, під проводом польського перевертня Камінського. Одначе в Польщі модою стає свого роду параноя, що „українці були гірші від німців“.

Також це йде цілковито по лінії „Остполітік“: не треба довіряти українцям! Краще говорити про важливі справи із більше відповідальними народами — поляками й москалями.

При тій нагоді, треба було конечне кинути каменем на Митрополита Шептицького як „загальновідомого представника українських націоналістів та ворога польської держави“, та протиставити йому схильного до всяких компромісів Єпископа Хомишина. „Специялісти“ від українських справ А. Щесняк, І. Шота та Е. Прус завважують, що „виступи митр. Шептицького були насичені шовінізмом і нетерпимістю“, що він нібито був духовним провідником українських фашистів. До тих безпідставних оскаржень щодо самого характеру Митрополита долучився навіть примас Польщі, кардинал Вишинський, передавши їх офіційно Папі Іванові XXIII відносно беатифікації Великого Митрополита, яка чомусь „застрягла“.

Щодо інших аспектів „Остополітік“, то варто згадати, як її інтерпретують сьогодні москалі. Їхня пропаганда зводиться до того, що українці стали „рабами Ватикану“. У 1990 році, як треба було віддавати греко-католикам у Львові катедру св. Юра, то вони відверто погрожували українцям: „Не смійте, бо будете мати великі неприємности із Ватиканом!“ Фактом є, одначе, що Єпископ Стернюк, який проявляв тоді більше ініціятиви у ревіндикації греко-кастолицьких храмів, дійсно мав певні неприємності. Іншими прикладами несправедливого трактування УГКЦ сьогодні є не цілком ясна справа передання церкви св. Івана Хрестителя в Перемишлі та недавнє „видворення“ жонатих священиків УГКЦ із Польщі. Зрештою, дехто вважає, що Ватикан є цілком по нашій стороні, і що все на добрій дорозі, треба тільки мати дещо більше терпеливости. Але для невтрального обсерватора залишається актуальним враження, що УГКЦ ще не вийшла з-під „тіні смерти“, готованої українському народові його недоброзичливцями.

„Остполітік“ в інтерпретації Москви

Можна сміли сказати, що „Остполітік“ на релігійній площині є того самого роду явищем, як був колись детант на політичній площині: якийсь дивний брак віри у власні сили, „толстовський“ спосіб не противитися злу, свого роду „пактування із дияволом“ — з побожним бажанням, шоб він вкінці „перевиховався“ й пішов на прощу до Люрду чи Зарваниці. Не робить тут різниці, що це був, на суґестію якогось „мудрого німця“, крутий поворот більш як 500-літньої політики Риму у сторону морального релятивізму та ґльобалізму — на тому передусім виграв наш західній сусід, а втратила УГКЦ. „Остполітік“ буде дальше існувати, навіть як детант вже став неактуальним, бо вона найкраще відповідає сьогоднішнім поглядам керівників Ватикану.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про річницю, яка насуває питання: чому?

В цьому році ми відзначуємо знову рівну річницю убивства полковника Євгена Коновальця — тим разом вже 60-ту. Час пливе скоро, і сьогодні стверджуємо зі сумом, скільки вже таких річниць довелося нам тут, поза Україною, відзначати. Спершу була 10-та, а відтак ми й не спостерегли плину-бігу часу, що ось тепер треба вже говорити про 60-ту.

Як різно і як рівночасно трафаретно проходять ці „річниці“ з невідкличними „академіями“, поминальними Богослуженнями та відвідинами місця поховання у Роттердамі.

І щораз частіше насувається питання: „Чому?“ Щораз більше тих „чому“ збирається з роками, а щораз менше осіб, які на це можуть і хочуть відповісти.

Одне з головних питань, що виринуло доволі скоро після горезвісного 23-го травня 1938 року: чому саме річницю убивства такого великого формату громадянина, патріота-соборника, яким був полковник Євген Коновалець, не можуть відзначати згідно і одностайно усі ті, хто вважає себе послідовниками його ідей, що їх він вложив спершу в УВО, а відтак в ОУН? Чому маємо понад півсторіччя три, а то й чотири фракції, які ніяк не можуть погодитися і визнати, що початок їхнім високопатріотичним гаслам і ділам дала одна людина, якою був саме Є. Коновалець? А рівночасно із тим нездоровим поділом приходить питання, чому, принаймні у рівні річниці трагедії в Роттердамі, не можуть відзначати їх спільно і соборно усі ті, що почуваються націоналістами і соборниками? Таж ніхто інший, а саме Євген Коновалець кинув клич „Через Київ — на Львів!“, а вже в ніякому випадку не терпів роздорів, непорозумінь чи чвар. А тим часом вже більш як півсторіччя непорозуміння існують та не видно їм кінця, а навпаки — здається, немов вони зростають.

Не змінило ніяк настанови до відзначувань сумної річниці проголошення незалежности української держави та той факт, що маємо свого Президента і свою Верховну Раду. Чому, отже, досі цілий урядовий апарат погоджується тихо і смирно на те, що далі державним святом є 1-го травня, що відзначують героїв „вітчизняної війни“, а забувають про своїх рідних героїв такого всеукраїнського маштабу, як Євген Коновалець? Чому навіть після більш чи менш щирого та відвертого твердження Судоплатова, що це він був убивцею Є. Коновальця, українські чинники справедливости не потягнули його до відповідальности і не судили його в тому часі, як московський каґебівський кат був ще живий і явно-славно описав це все у виданих різними мовами світу споминах? І не судили його навіть дуже активні відламки націоналістичного руху — послідовники УВО — хоча на папері в українській пресі писали великими літерами „Убивцю Коновальця — під суд!“

Але тепер вже, на жаль, запізно навіть ставити питання, бо Судоплатов давно спокійно спочиває у гробі, похований з усіми генеральськими почестями на московському кладовищі. І тут насувається ще дальше питання: „Чому?“ Чому Судоплатов може лежати у родинному місті, а не може бути похований у Львові, серед усіх провідників Західньої України, Є. Коновалець?

Читаємо саме оголошення про „академію“, що відбудеться у Торонто з приводу рівної річниці, із допискою, що увесь дохід із неї призначений на оплачення коштів втримання могили Є. Коновальця у Роттердамі. Знаємо добре, що там ціле кладовище вже зліквідоване і втримання цієї одної могили коштує кожного року великі гроші. Чи не краще було б перенести тіло на Личаківський цвинтар, як це вже зроблено із іншими, навіть менш відомими одиницями, як ось, наприклад, Міленою Рудницькою? Виясню́ють, що це станеться, як побудують „пантеон слави“ у Києві. Але коли це буде? За цей час могила творця УВО і ОУН стоїть самітньо в чужому місті, а ми стоїмо перед ще одним стандартним відзначенням річниці вбивства. Ми привикли відзначати завжди сумні річниці, і тому останнє питання, яке мені сьогодні насувається, торкається саме того „святкування“ річниці смерти. Чому не відзначаємо річниці народин? Чому інших наших велетнів духа святкуємо день народин, як ось Шевченка чи Франка, а у інших — сумний день смерти? Може б це вдалося змінити? Але ми так любимо іти лише по лінії найменшого опору! Отже, буде далі поділ і будуть різні академії і Панахиди...

Сергій Білоконь

Механізм масового винищення людей за большевиків

V

Час від часу йшла „чистка“ персонального складу установ. Наприклад, 30-го квітня 1924 року через ВУЦВК і РНК УССР було проведено постанову „Про тимчасові комісії при НКРСІ для перевірки персонального складу співробітників установ, підприємств і організацій“. Такі перевірки були ґльобальні, їм підлягали „співробітники державних установ і підприємств, так центральних, як і місцевих, у тому числі переведених на господарський розрахунок, усіх видів кооперації, а так само установ, субсидованих державою“. Мету перевірки було визначено цілком одверто, це було „усунення тих, яких перебування шкідливо відбивається на діяльності установи, підприємства або організації, а також тих, яких залишення на посаді не відповідає інтересам пролетаріяту“. У січні 1929 року було оголошено чергову мету: „Совєтський апарат повинен бути очищений від чужих елементів. Третина всіх службовців по Україні — колишні царські чиновники“. У засобах масової інформації та іншими каналами провадилася широка політична кампанія. Спецслужби, зі свого боку, властивими їм методами зобов'язувалися забезпечити практичне вирішення поставленого перед ними завдання. Інформаційну функцію вони на той час уже виконали, тепер партія вимагала від них виконання функції іншої, яка з першої випливала.

Серед таких політичних рішень Політбюра була „чистка“ окремих місцевостей і прикордонної смуги, що опинялись у статусі частково закритих зон. Ясна річ, це робилося „для захисту правного ладу від соціяльно-небезпечних осіб“.

Іншим разом, в 1935 році, значну частину київського населення було усунуто „у порядку очистки столиці Києва від українського націоналістичного елементу“. Із таких операцій, яким, здавалося, не буде кінця ані краю, складалось внутрішнє життя країни. Характерно, що процес сеґреґації (відділення) большевики провадили надзвичайно пунктуально, і найнезначніші порушення встановленого реґляменту викривались і придушувалися нещадно. Особливо, якщо хотіли уникнути визначеної їм долі „колишні“, і то навіть якщо вони хотіли пересидіти на найменших, найнезначніших постах.

Для здійснення репресивних акцій, задуманих у Кремлі, в Москві визначали ліміти. Колишній начальник ҐПУ України (1932 — лютий 1933) Станіслав (Стах) Реденс, одружений із сестрою дружини Сталіна, Анною, тобто людина, яка брала участь у розробі стратегії репресій, розповідав: „Потім почалася операція по вилученню кримінальних, які продовжували злочинну діяльність, куркулів, колишніх білих, колишніх поліцейських чинів, священослужителів, колишніх есерів, що втекли із заслання, та іншого антисовєтського елементу. ... Перед початком цієї операції було скликано нараду наркомів, начальників обласних та крайових управлінь НКВД, яка була у липні 1937 року. ... Були встановлені ліміти для кожної області. ... Для Московської області цифру було визначено на першу категорію 6,000 і другу 30,000 (в той час ще не визначені Рязанська і Тульська області). По інших областях визначав цифри Фріновський. ...“.

Орієнтовані на марксистсько-ленінське вчення про клясову боротьбу, чекісти дбали, передусім, про відповідні категорії населення („куркулі, колишні білі, колишні поліцейські чини, священослужителі, колишні есери„). Провадились обліки „членів дрібнобуржуазних партій“ — есерів, меншовиків та бундівців. 14-го квітня 1938 року нарком внутрішніх справ О.І. Успенський затвердив арешт А. Ґуревіча, 1897 року народження: „За довідкою 8-го відділу УҐБ НКВД УССР — Ґуревіч Абрам, 1921 року, Кременчуцьким міськвідділом ҐПУ звинувачувався як підозрюваний у контрреволюції. За обліковими матеріялами Харківського ОО ҐПУ Ґуревіч Абрам у 1920-1921 роках проходив по обліку меншовиків і бундівців. Ґуревіч підлягає арешту“. Отже, чоловік протягом 18 років жив собі, одружувався, розлучався, писав статті, народжував дітей, а камера на нього чекала.

Літня тепер вчена-історик А. цікаво оповідала, як на початку своєї кар'єри вона, ще молоденька, служила в архіві. На той час державні архіви належали до системи МҐБ: начальник архіву мав військове звання, вона була вільнонаймана. У спільному клюбі на Виноградній зустрічала з чекістами свята — там відбувались урочисті засідання, присвячені дням 1-го травня чи 7-го листопада, демонстрували кінофільми. Ій особисто давали опрацьовувати матеріяли часів німецької окупації. Завдання полягало у вибиранні на картки прізвищ усіх осіб, що перебували на тимчасово окупованій території. Вона не бігала доносити до МҐБ. Вона працювала в МҐБ, отже, картки відразу йшли до оперативного слідчого відділу. Тих, хто „співробітничав з німцями“, притягували до відповідальности.

Але, з іншого боку, Політбюро, очевидячки, завчасу не подбало про реєстрацію представників „ворожих національностей“ (поляків, німців, естонців тощо) і не давало відповідних доручень, і коли справа дійшла до депортацій, довелося використовувати навіть телефонічні книги: відповідних обліків НКВД союзний і республіканський не мали. І це не відомчий анекдот. 14-го квітня 1939 року Ст. Реденс зізнавався: „Потім пішла операція по латишах, естонцях, болгарах, іранцях, греках та інших. Мінаєв, Цесарський прямо говорили: ось такі області дали ось таку кількість, а ви відстаєте, треба натиснути, ось в інших областях всі зізнаються, а ви працювати не вмієте. ... За час операції по Московській області було арештовано 2,5000 чи 2,700 поляків. ... Після мого від'їзду до Казахстану Заковський провів явно злочинну діяльність за цими справами, він за два місяці заарештував 12.500 чоловік, при чому арешти проводились за телефонічною книгою, тільки б прізвище було схоже на польське, латиське, болгарське і т.д.“.

Так діяв в СССР детально відлагоджений механізм державної „демографічної“ політики. Можемо зробити висновок, що він був докладно продуманий, мав глибоко наукову основу, ґльобальний характер і працював дуже ефективно. В першу чергу, це вплинуло на кількість населення. За 70 років їхнього панування велику частину українців, як і інших народів колишнього СССР, було просто ліквідовано. Большевики винищували кращих із кращих. По суті, вони провадили політику, яку можна назвати протиєвгенічною. На жаль, критерії „якості“ поки що науково не визначені, темп і характер реґенерації тим більше не вивчався (зрештою, навіть критерії, за якими можна говорити про саму ре-

(Закінчення на стор. 3)

Механізм...

(Закінчення зі стор. 2)

генерацію як таку), тому тут можна обмежитися вже сказаним.

Хочеться запитати, у чому ж полягає сенс цієї, на перший погляд, безглуздої метушні? Невже не існувало такої величної мети, що виправдовувала б в очах своїх адептів усі понесені на цьому шляху жертви? Чого прагнули, роздмухуючи пожежу світової революції, всі ці Ленін, Троцький, Каменєв, Зінов'єв, Сталін, Бухарін та інші большевицькі вожді? У чому полягала мета затіяного соціяльного експерименту? Що вичакловували ці страшні люди у своїй сатанинській реторті? Думається, що заповітну їхню мрію на досить уже великій від них історичній відстані можемо згідно реконструювати. Чи не полягала вона, справді, у виробленні з темного місива людської біомаси людей нової породи — „беззавітно відданих справі партії“, як писалось у чекістських характеристиках, себто, зрештою, „єдиного совєтського народу“, homo sovieticus? Бо чи не займались большевики увесь час свого панування повсякчасною „чисткою“, відділенням однієї, вибраної частини населення, від іншої, „гіршої“, історично, на їхню думку, приреченої?

Оскільки якісь риси після всього, що відбувалося, з'явились у всіх народів колишнього СССР, — очевидно, якась подоба „єдиного совєтського народу“ почала формуватись. Безперечно, змінилася ментальність і українців. Цей згубний процес зупинився в наслідок розвалу імперії.

ПРИВІТ УНСОЮЗОВІ ВІД ПРЕЗИДЕНТА Л. КУЧМИ

Шановні друзі!

Щиро вітаю делегатів і гостей Українського Народного Союзу, яких зібрала на канадській землі 34-та Конвенція УНС.

В Україні високо цінують діяльність вашої організації, що відома не тільки як найбільше і найстарше страхове українське Товариство в світі. Глибоку пошану викликає багата історія становлення Союзу, який був створений 104 роки тому як перша організація, що об'єднала українців за кордоном.

Багатогранна громадська діяльність на благо всієї діяспори була, є і, я вірю, надалі залишиться відмінною рисою УНС.

Бажаю всім учасникам 34-ої Конвенції, всім членам Українського Народного Союзу вагомих успіхів у захисті інтересів наших співвітчизників у Північній Америці.

Нехай міцніють зв'язки УНС з матір'ю-Україною.

З повагою

Леонід Кучма

Ганна Черінь

* * *

Я хотіла бути молодою,
Як спочатку, так і наостанні.
Я вмивалась зимною водою
Рано-вранці, щоб цвіли рум'янці.

Зроду-віку не казала віку,
Скільки літ — щоб не напав пристріт.
Якось навіть збилася із ліку,
Що й сама своїх не знала літ.

Та прийшла пора, коли неспроста
Обминає вже мене весна,
А натомість йде осіння гостя,
Мудра, непоквапна, мовчазна...

На лищі, немов на жовтій дині,
Крем маскує лябіринти рис.
Жодна продавчиня в магазині
Вже мене не називає „міс“...

От колись мене навчали старші,
Як на світі жити і любить...
А тепер поради матріярші
Молодим даю, щоб їх навчить:

І того не слід, й сього не можна,
Кидатись не варто на вогонь...
Тільки старість мудрістю заможна —
Дорогим металом срібних скронь...

Так отож, як можу, їх навчаю...
Та чи піде та наука в зиск?!
Розум (я на власній долі знаю)
Серце перетоплює на віск.

В тайні загострена незвичність.
Що не можна, саме те манить.
Я б хотіла проміняти вічність
На солодку молодечу мить.

ВІДЗНАЧЕНО...

(Закінчення зі стор. 1)

Крижанівський, голова Об'єднання Українських Православних Сестрицтв Надія Мірчук, представник Українського Конгресового Комітету Євген Івашків, представник Української Православної Кредитової Кооперативи Андрій Шевченко, редактор журналу "Віра" Надія Світлична, голова сестрицтва Катерина Гончарів, генеральний секретар УВАН Тамара Булат та інші. Українська Православна Кредитова Кооператива пожертвувала на Постійний Фонд УПЦ в ЗСА ім. Патріярха Мстислава 1,000 дол., а Об'єднання Українських Православних Сестрицтв — 5,000 дол.

Посвячення ґранітного каменя з пропам'ятною плитою на честь Патріярха Мстислава I.

Промовці поділилися своїми спогадами про Патріярха, відзначивши величність його постаті та подвижницький життєвий шлях.

Патріярх Мстислав, в мирі Степан Скрипник, народився в Полтаві у славній родині Івана Скрипника і Маріямни Петлюри. Закінчив Школу політичних наук у Варшаві, був дуже здібний, знав багато мов, від 1917 до 1942 працював дипломатом у польському сеймі від Української Народньої Республіки, брав активну участь у церковному житті, входив до Епархіяльної і Митрополичої рад.

Закінчення Архиєрейської Служби Божої в церкві-пам'ятнику.

Після загибелі дружини у 1942 році прийняв чернечий постриг і єпископське свячення. Працюючи Єпископом Переяславським, активно відбудовував УАПЦ у східніх областях України. Там його і заарештували гестапівці та утримували у західній зоні окупації. По закінченні війни, від 1947 року працював Архиєпископом УПЦ в Канаді. Від 1949 року очолював УПЦ в ЗСА, а від 1969 року — УАПЦ в Европі та Австралії.

Промовляє Архиєпископ Антоній.

Всеукраїнський собор УАПЦ 5-6-го червня 1990 року обрав його Патріярхом Київським і всієї України. Інтронізація відбулася 18-го листопада 1990 року в Києві у соборі св. Софії. Патріярх багато їздив по Україні, сіяв і утверджував Слово Боже до останніх днів свого життя, бо вважав, що авторитет можна вибороти тільки наближенням до народу і його святинь та що Церква — для народу, а не народ — для Церкви та її ієрархів.

У заключному слові Архиєпископ Антоній розповів про надзвичайну працьовитість Патріярха Мстислава, який усе починав з молитви до Бога, для всіх був мудрим порадником і духовим наставником. Через нього, зазначив Владика Антоній, Господь об'єднав українців та увінчав успіхом їхню діяльність. Господь послав Патріярха Мстислава , щоб навчив людей любити Бога, боротися за єдність і волю України і та боротьба не була марною. Отож цей століттний ювілей є вшануванням не лише Патріярха, а й усієї УАПЦ, яку він так любив і своєю невтомною працею надихав інших. А ставши Патріярхом завжди молився і просив Бога, щоб дозволив йому почуватися простим мирянином і смиренним слугою Божим. Вічна йому пам'ять!!!

На врочистостях промовці неодноразово висловлювали слова вдячности і признання подружжю Раїсі та Іларіонові Хейликам за чудовий пропам'ятний гранітний знак, присвячений Патріярхові Мстиславові, дбайливо оздоблений живими квітами, де синьо-жовті кольори символізують український прапор, червоно-калинові — Україну, а папороть, який цвіте один раз на сто років, символізує цей 100-річний ювілей.

ЯК ІНФОРМУЄ лондонська газета „Таймс“, шотляндські охоронці довкілля рішуче протестують з приводу домовлення між Президентом ЗСА Биллом Клінтоном і прем'єр-міністром Великобританії Тоні Блейром про те, що Великобританія візьме на перехований і можливе перероблення "збагачений уран" з однієї атомової електростанції в Грузії. Американські спеціялісти виймуть з реактора атомове паливо і літаком перевезуть його до шотляндського міста Донреай. Там вже заховується 14,000 барилок з ураном, готовим до перероблення, а грузинський уран вміститься у двох барилках. Все ж шотляндські "зелені" виступають проти перетворення їхньої країни в „атомовий смітник“. Звітуючи з цього приводу у палаті громад англійського парляменту, Т. Блейр сказав, що прийняте урядом рішення є цілком правильне. ЗСА, мовляв, також взяли на перехований 350 кілограмів збагаченого урану з Казакстану, Росія, згідно з міжнародним договором, вивезла 137 кілограмів цієї речовини з Іраку, тим часом матеріял, який Великобританія забере від Грузії, важить тільки чотири кілограми.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої найдорожчої МАМИ, БАБЦІ і ПРАБАБЦІ

СВ. П.

НАТАЛІЇ ВОЙНОВСЬКОЇ

буде відправлена
ПАНАХИДА
після СЛУЖБИ БОЖОЇ

в катедрі св. кн. Володимира, 160 Вест 82-га вулиця в Ню Йорку
в неділю, 7-го червня 1998 р.

Просимо рідних, приятелів і знайомих згадати покійну в своїх молитвах.

Горем прибиті:
донька — ОКСАНА БАЗИЛЕВСЬКА з чоловіком ЮРІЄМ
внуки — ХРИСТЯ МекМІКЕН з чоловіком РОССОМ
— БОГДАН
— АНДРІЙ
правнук — АНДРІЙ

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ

бл. п.

ГАЛИНИ МАЙСТРЕНКО

буде відправлена Панахида відразу
після СЛУЖБИ БОЖОЇ
(приблизно о год. 1:30 по пол.).

в церкві свв. Петра і Павла в Glen Spey, N.Y.
в неділю 31-го травня 1998 р.

Рідних, приятелів і знайомих просимо згадати покійну в своїх молитвах.

чоловік — ЛЕВКО
доньки — УЛЯНА
— ЛЕСЯ
— НАТАЛКА
з родинами

До України з любов'ю

Знайомство з ним відбулося під час миротворчих навчань „Щит миру-97” на американській військовій базі Національної ґвардії у Каліфорнії у Сан Луїс Обіспо. В один із перших днів до нас з капітаном Андрієм Лисенком, офіцером прес-служби Міністерства Оборони України, підійшов молодий американський військовик з нашивками спеціялістів ВПС ЗСА.

— Добрий день, українці! — бадьоро привітався незнайомець. Нас приємно здивувала чудова українська вимова американця, впали в око ледь помітні риси, притаманні його ровесникам в Україні. А взагалі, цілком звичайна зовнішність.

На вигляд 23–25 років. Великого росту. Серйозний погляд і відверта посмішка, як незмінний супровід будь-якої сказаної ним фрази. Взагалі, це в американців є типовим явищем.

Усміхаємось і ми, щоб трохи приховати здивування. Вітаємось, тиснемо руку. А погляд мимоволі впирається у нашивку на уніформі „Брикович”. А він сам рекомендується:

— Спеціяліст з комп'ютерної інженерії. Українець за походженням. Мову знаю з дитинства. На цю ролю — перекладача-лінґвіста української мови залучений до миротворчих навчань...

Ось так відбулась наша перша зустріч з американцем українського походження Марком Бриковичем. А дальша наша співпраця, взаємозацікавлене спілкування протягом двох тижнів перебування Марка на навчаннях на базі розташування Національної гвардії, залишилися в пам'яті та у записках, і стала приводом для того, щоб написати цей матеріял.

Роман і Євгенія Бриковичі — його дід та баба — були вихідцями з України, проживали на Львівщині. Потім, під час Другої світової війни жили в Німеччині, згодом — в Монтреалі (Канада). Зі слів Марка, його другий дід Володимир Барагура був українським письменником, написав кілька книжок в діяспорі. Майже 40 років працював в газеті української громади „Свобода” та був головним редактором дитячого журналу „Веселка”. Його книжки „Калиновий лист”, „Меч і книга” знає вся українська діяспора. Можливо, ця цілеспрямованість і відданість улюбленій справі передалась від діда до внука.

Народився і зростав Марко у місті Магопек, що в годині їзди на автомобілі від Ню Йорку. Кожного ранку ходив у школу і один день на тиждень, в суботу, відвідував зайняття в українській школі. Щоб присвоїти своїй дитині українську культуру і знання рідної мови, батьки були змушені піти на велику „жертву” — возили Марка один раз на тиждень до української школи в Ню Йорку. Саме там він пізніше став постійним членом організації Пласт, з якою він співпрацює і по цей час. Велику насолоду вихованець отримав від навчання гри на українському народному музичному інструменті — бандурі, брав активну участь в самодіяльних концертах, крім того, закінчив комп'ютерні курси. Коли Марко отримав середню освіту, то поступив до Інституту технології в Рочестері. Свій вибір пояснив тим, що змалку тягнувся до всього нового в технічній комп'ютерній галузі. Вже в університеті змагався і виграв стипендію. Після закінчення університету став старшиною військово-повітряних сил ЗСА і заключив контакт на 4 роки на віськову службу.

— Звісно, надів уніформу не з чийогось примусу чи підкоряючись загальній військовій повинності — відмітив Марко. — Її в ЗСА немає. Керувався здебільшого матеріяльними міркуваннями.

Минуло вже понад два роки, як Марко підписав контракт на 4 роки на службу в ВПС ЗСА. І за цей час жодного разу не пожалкував, що вчинив саме так, а не інакше. Взагалі так роблять багато його ровесників в Америці, які повною мірою відповідально і тверезо ставляться до свого сьогоднішнього та майбутнього життя.

— Для мене це вигідно і престижно, — не приховує Марко.

Під час перебування на базі Національної гвардії доводилось чути, що добровольців в армії ЗСА не бракує. Хлопці і дівчата охоче ідуть до війська. Та ще й не кожному вдається. Існує чималий конкурс, де відбирають найкращих. Таких щасливчиків після відповідного вишколу та іспитів зараховують на дійсну службу або до резерву армії ЗСА. Вони щиро пишаються цим і вважають службу в армії за головну справу свого життя.

Що сприяє такій популярності військової служби у ЗСА? Передусім особливе ставлення держави та суспільства до своїх захисників, турбота про них. Не останню ролю відіграє належне матеріяльне та фінансове забезпечення військових усіх рангів. Армія гарантує гроші на навчання і розв'язання інших життєвих проблем.

Фахівець з комп'ютерної інженерії Марко Брикович впевнений, що йому у цьому розумінні поталанило. Адже завдяки фінансовій субсидії військової установи він зміг закінчити навчання в університеті.

Звичайно, говорячи про те, як визрівало його рішення стати старшиною ВПС ЗСА, мій співрозмовник навіть дав ще один суттєвий арґумент.

— Мої батьки вчили мене більше покладатися на власні сили, ніж на чиїсь. Міцно стояти на своїх ногах... я цього завжди прагнув.

Змалку Марко засвоїв мудру батьківську науку. Він рано зрозумів, чому окрім англійської мови, батьки так заохочують його вчитися української, пізнавати самобутню українську культуру, народні традиції. Усвідомлював, що Україна — батьківщина його дідів. Саме тому успадкував любов до неї і глибокі патріотичні почуття.

Мабуть, таке вміле поєднання у вихованні хлопця американських та українських педагогічних підходів значною мірою сприяло формуванню доброго і чуйного характеру Марка, його по-українськи працелюбної і, водночас, по-американськи раціональної та цілеспрямованої натури. Завдяки цьому він зумів знайти своє гідне місце у житті.

Під час зайнять на комп'ютерних навчаннях на військовій базі в Каліфорнії не раз доводилось спостерігати, з яким щирим захопленням розмовляв Марко з українськими старшинами. Постійно розпитував про Україну, яку по-справжньому любить. Сам багато цікавого розповідав про Америку і життя в ній етнічних українців.

Кажуть, що українці — всюди українці. І хоча доля розпорошила їх по всьому світу, зокрема по всіх штатах Америки, провінціях і територіях Канади, вони знаходять можливість час від часу збиратися разом. Щоб відчути себе представниками однієї найстародавнішої нації, поспілкуватися мовою своїх предків.

Цікаво, наприклад, було дізнатися, що неподалік Ню Йорку, вже давно знаходиться штаб-квартира громадської молодечої організації — Спілки Української Молоді в ЗСА. Там часто відбуваються змістовні зустрічі та фестивалі вихідців з України. Під час цих заходів можна, як кажуть, досхочу порозмовляти, провести час у своєму колі.

Та повернемось до нашого героя. Нещодавно йому довелось побувати в Україні у складі групи представників ВПС ЗСА під час їхньої візити до своїх колеґ-військових авіяторів в місті Узині. Що стосується плянів на майбутнє, то Марко має бажання працювати в складі американської амбасади в Україні.

Існує вислів, що для того, аби добре знати людину, треба з'їсти з нею пуд солі. Звісно, двох тижнів знайомства з Марком Бриковичем для цього замало. Однак і цього часу було досить, щоб відчути повагу до Марка. Побачити в ньому не просто американця українського походження, а й справжнього фахівця своєї справи і людину, яка любить Україну.

Капітан Сергій Даниленко

Учень...

(Закінчення зі стор. 1)

За словами місцевого прокурора Даґа Гарклровда, хлопця судитимуть як дорослого, але смертної кари не застосовуватимуть у зв'язку з його неповноліттям.

Ця трагедія є продовженням низки інших. У березні 11-річний хлопець з 13-річним товаришем застрілили чотирьох учнів і вчительку в Джовнсборо, Аркансо. В грудні минулого року 14-річний хлопець вбив трьох учнів, які молилися в коридорі школи в Вест Падука в Кентакі, а в жовтні того ж року 16-річний учень в Пирл, Міссіссіппі, забив свою маму і потім, пішовши до школи, підстрелив дев'ятьох учнів, двоє з яких померли.

Зустріч членів танцювального ансамблю ім. Вірського з українською громадою Чикаґо

Танцюристів вітають в Америці.

В дусі братерства, сердечности та теплоти пройшла зустріч танцюристів прославленого ансамблю ім. Вірського з мешканцями української громади Чикаґо. Велика заля Українського Культурного Осередку ледве могла вмістити всіх бажаючих взяти участь в цій імпрезі.

Коротким вступним словом зустріч відкрила прес-референт ансамблю по контактах з етнічними групами Америки Катерина Немира. Вона проявила себе як талановита ведуча.

Далі присутнім були показані уривки з документального відеофільму, присвяченого високій майстерності українських танцюристів, про яких знають в багатьох країнах світу.

Зі словом привіту до дорогих гостей звернулася голова Комітету споріднених міст Чикаґо-Київ Марта Фаріон. Вона також прочитала листа посадника Дейлі, адресованого мистцям з України. В ньому він пише, що схиляє голову перед українським мистецтвом.

В імені УККА заступник голови Орест Бараник побажав ансамблеві успішних виступів в Америці та Канаді, особистого щастя та всіляких гараздів.

З увагою присутні вислухали виступ генерального консула України в Чикаґо Віктора Кирика.

— Нація, яка вміє так гарно співати і танцювати, — сказав він, — має прекрасне майбутнє. Ще хотів би додати: програма ансамблю переконує глядачів в тому, що козацькому роду немає переводу.

Гарною українською мовою виступив син продюсера тури Джан Бейкер, який супроводжує танцювальний ансамбль в турне. Він гордий з того, що виконує обов'язки зв'язкового і всемірно сприяє успіхові ансамблю.

Як завжди, керівники каси „Самопоміч“ не стоять осторонь імпрез, які відбуваються в українській громаді. Ось і цього разу керівник установи Богдан Ватраль, привітавши мистців з України, заявив, що кредитова каса, виділила певну суму долярів, завдяки чому вартість квитка подешевішала. Це повідомлення присутні зустріли оплесками схвалення.

До слова запрошено художнього керівника ансамблю ім. Вірського і народного артиста України Мирослава Вантуха. Він, між іншим, сказав:

— Ми з хвилюванням їхали до Канади і Америки, адже добре знали, що там живуть наші земляки, наші брати і сестри, які з нетерпінням очікували на цю зустріч. Зробимо все від нас залежне, щоби виправдати ваші сподівання.

Ми щасливі, що маємо можливість представляти Україну, гордимося тим, що є українцями. Нехай вас усіх Бог береже!

16-го та 17-го травня ансамбль дав два концерти, які відбулися в одному з кращих театрів міста і пройшли з величезним успіхом. Про високу майстерність українських танцюристів писала провідна газета „Чикаґо Трибюн“.

Анатолій Гороховський